

Warszawa, 6 stycznia 2010 r.

Raport Coface nt. upadłości firm w Polsce w 2009 roku.

Blisko 700 przedsiębiorstw nie przetrwało pierwszego roku kryzysu.

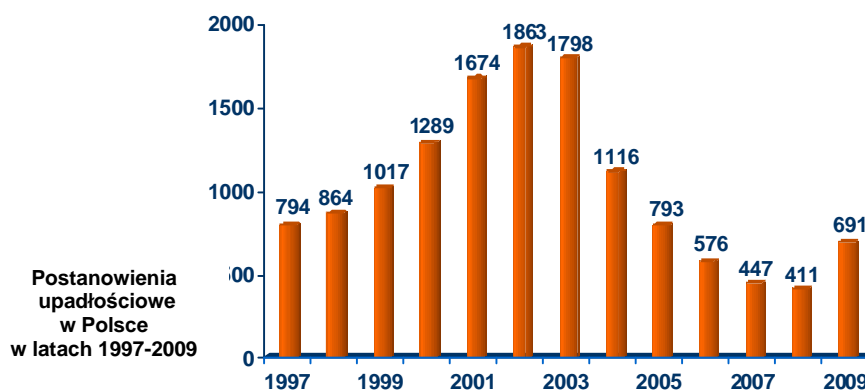
Po sześciu latach spadku, rok 2009, zgodnie z przewidywaniami zaowocował znacznym wzrostem niewypłacalności polskich firm. W roku 2009 sądy postanowiły o upadłości 691 podmiotów gospodarczych. To aż o 68 proc. więcej niż przed rokiem, który jednak, co warto zaznaczyć, był najlepszy pod tym względem od wielu lat.

Wiele firm nie przetrwało kryzysu finansowego, a można się spodziewać, że to nie koniec. Musimy wziąć pod uwagę, iż statystyki upadłościowe z pewnym opóźnieniem pokazują zmiany w sytuacji gospodarczej kraju. W 2010 liczba upadłości na pewno wzrośnie i może to być wzrost drastyczny. Wpłynie na to zakończenie postępowań, które obecnie są w toku, a także upadłość firm, które obecnie zmagają się ze wzrostem wymagalnych zobowiązań – komentuje **Marcin Siwa**, dyrektor działu oceny ryzyka w Coface.

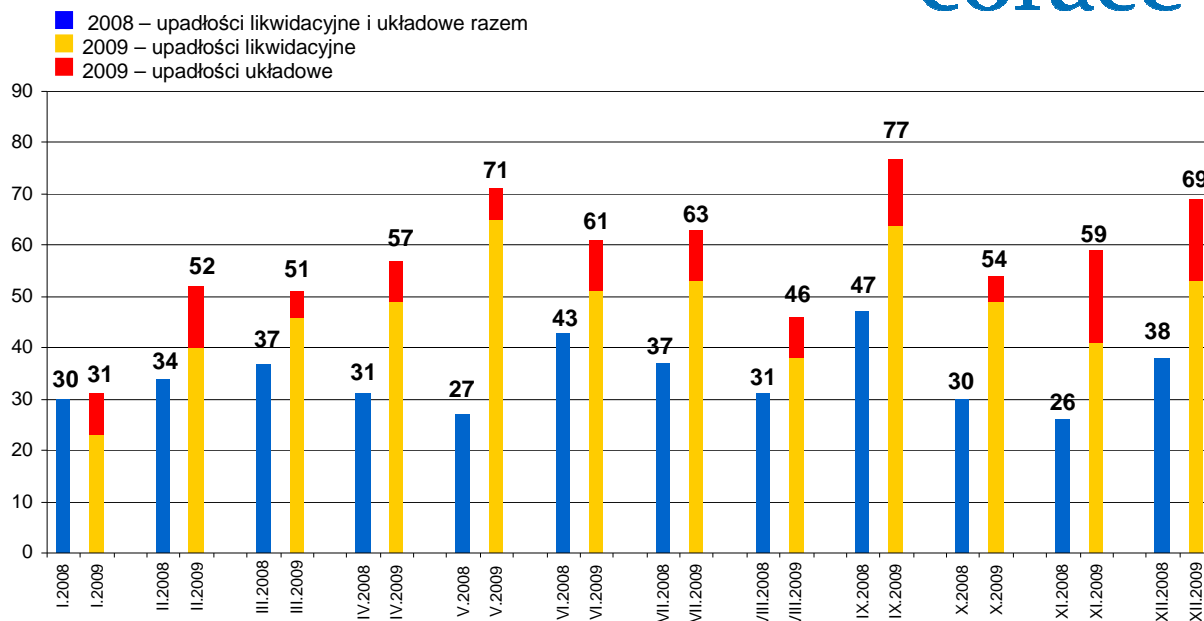
rodzaj postępowania upadłościowego	2007	spadek 2007/08	2008	wzrost 2008/09	2009
Upadłości w celu likwidacji majątku	377		348		572
Upadłości z możliwością zawarcia układu	70		63		119
ogółem	447	- 8%	411	+ 68,1%	691

Bankructwa w czasie tego kryzysu mają swe podłoże przede wszystkim w kłopotach płynnościowych przedsiębiorstw, wynikających z dwóch czynników mających bezpośredni wpływ na poziom płynności. Pierwszy to utrudniony dostęp do finansowania, którego firmy o pogorszonej kondycji nie mogą uzyskać w bankach. Drugi zaś wynika z dekoniunktury na rynku, powodującej obniżenie przychodów ze sprzedaży.

O ile w pierwszym przypadku sytuacja ulega stopniowej poprawie dzięki powolnemu zwiększaniu akcji kredytowej przez banki, o tyle na utrzymywanie się mniejszych obrotów firm w 2010 roku może mieć wpływ rosnące bezrobocie, mogące ograniczać popyt wewnętrzny.

Upadłości w poszczególnych miesiącach roku 2009 vs. 2008

Rodzaje upadłości

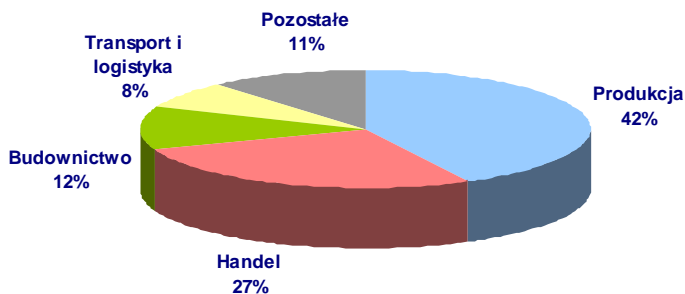
W ostatnich dwóch miesiącach ubiegłego roku **relatywnie wzrosła liczba upadłości z możliwością zawarcia układu** z wierzycielami. Udział tego typu postanowień wzrósł do 25 proc. (średnia za cały rok to 17,2 proc). Świadczy to o tym, że firmy z kłopotami finansowymi chcą nadal działać i pokonać przejściowe trudności. W założeniu ma to być jedna z metod podtrzymania działalności firmy, utrzymania miejsc pracy oraz spłaty wierzycieli.

Praktyka pokazuje jednak, że zdarzają się i inne przypadki. Upadłości układowe mogą czasami prowadzić do uszczuplenia majątku wierzycieli. Propozycje układowe bardzo często zawierają znaczące redukcje zobowiązań, a samo postępowanie może być ucieczką od konieczności ich spłaty w całości. Zdarza się niestety, że sąd umożliwia realizację układu firmie, której właściciele nie mają zamiaru prowadzić działalności i pracować nad jej restrukturyzacją. Otwarte pozostaje pytanie na temat skuteczności upadłości układowej jako narzędzia pozwalającego działać zagrożonej firmie, zachować miejsca pracy, a przy tym pozwalającego na odzyskanie pieniędzy przez wierzycieli.

Zagrożone branże

Produkcja

W 2009 roku kryzys gospodarczy dotknął większości branż. Sztandarowym już przykładem może być branża **przetwórstwa stali**, gdzie liczba upadłości wzrosła trzykrotnie. Wśród firm produkcyjnych znacząco wzrosła również skala upadłości w **branży budowlanej** - spadek popytu na materiały budowlane stał się dużym problemem dla wielu ich wytwórców. Nie był to także dobry rok dla branży **poligraficznej**, gdzie liczba bankructw wzrosła ponad dwukrotnie.

2009 był rokiem bardzo trudnym w **branży AGD**. Wiele firm dystrybucyjnych notowało wzrosty obrotów, jednak były one głównie wywołane wzrostem cen sprzętu, wynikającym z osłabiającej się na początku roku złotówki. Ilościowo, w wielu kategoriach nastąpił spadek sprzedaży. Bardzo silna konkurencja wśród dystrybutorów spowodowała spadek marż, tym samym coraz trudniej jest im zarobić na pokrycie kosztów stałych. Szczególnie dotknęło to firmy, gdzie duży udział w sprzedaży stanowił hurt. Firmy o silnie rozwiniętej sprzedaży detalicznej radziły sobie nieco lepiej. Prognozujemy, iż rok 2010 przyniesie konsolidację sektora dystrybucji AGD oraz narastające problemy słabszych graczy.

Producentów sprzętu bardzo mocno dotknął spadek popytu, odczuwalny w całej Europie. Zdecydowana większość międzynarodowych producentów AGD będzie wspominała ten rok jako okres spadku obrotów.

Upadłości według branż

branża	liczba upadłości 2008	liczba upadłości 2009	zmiana
Przetwórstwo przemysłowe, w tym m.in.:	168	277	64,9 %
Produkcja metali i metalowych wyrobów gotowych	18	51	183 %
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	32	44	37,5 %
Produkcja odzieży i wyrobów tekstylnych	24	26	porównywalnie
Produkcja maszyn, urządzeń i urządzeń elektrycznych	9	23	156 %
Produkcja wyrobów z pozost. mineralnych surowców niemetalicznych (w tym materiały budowlane)	8	22	175 %
Poligrafia	9	21	133 %
Produkcja mebli	12	10	- 16,7 %
Produkcja pozostała	56	80	43 %
Handel, w tym m.in.:	92	186	102,2 %
Handel hurtowy	63	138	119 %
Handel detaliczny	20	30	50 %
Transport i gospodarka magazynowa	15	52	246,7 %
Budownictwo	59	82	39 %
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	6	14	133 %
Pozostałe branże	71	80	12,7 %
ogółem	411	691	68,1 %

Handel

Spadek popytu, zmiany zachowań konsumenckich oraz wysokie koszty obsługi kredytów przy tradycyjnie wysokim zadłużeniu, spowodowały problemy wśród wielu **firm handlowych**. Upadały głównie firmy zajmujące się dystrybucją stali, ale istotnie wzrosło ryzyko także w branży budowlanej, a nawet do tej pory ocenianej bardzo pozytywnie, branży spożywczej.

Usługi

Ponad trzykrotnie wzrosła ilość upadłości w **branży transportowej**. Spadek wartości przewozów, ograniczenie eksportu, duża konkurencja na rozdrobnionym rynku wewnętrznym, wysokie koszty stałe sprawiły, iż wiele firm z branży nie przetrwało. Należy pamiętać, że duża liczba małych firm likwiduje działalność gospodarczą, nie przeprowadzając oficjalnej procedury upadłościowej i taka sytuacja ma miejsce także w transporcie, gdzie dominują mikro firmy przewozowe. Wiele z nich, nie wytrzymując konkurencji zniknęło z rynku po cichu, a ich faktycznych upadków nie znajdziemy w statystykach bankructw. Trafiły do nich jedynie bankructwa stabilnych wcześniej średnich i większych przewoźników, których upadłość została przeprowadzona oficjalnie.

Upadłości według form prawnych przedsiębiorstw

forma prawna	liczba upadłości w 2008 roku	liczba upadłości w 2009 roku	zmiana 2008/2009	udział w całym 2009
Spółka z o.o.	260	444	70,8 %	64,3 %
Przedsiębiorca	84	135	60,7 %	19,5 %
Spółka akcyjna	28	70	150,0 %	10,1 %
Spółka jawna	13	21	61,5 %	3,0 %
Spółdzielnia	14	12	spadek	1,7 %
Przedsiębiorstwo państwowe	6	2	spadek	0,3 %
Pozostałe formy	6	7	porównywalnie	1 %
ogółem	411	691	68,1 %	100 %

Kto upada?

Znamienne jest, iż postępowanie upadłościowe nie jest już tylko domeną średnich firm. Oczywiście, udział spółek z ograniczoną odpowiedzialnością jest nadal bardzo wysoki – 64 proc., ale trzeba odnotować, że **o 250 proc. wzrosła** liczba upadłości wśród **spółek akcyjnych (70 firm)**, czyli w większości przypadków, podmiotów o znacznej skali działalności. Kryzys dotarł także na giełdowy parkiet, ponieważ upadłości nie ominęły firm notowanych na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Szerokim echem odbiły się upadłości likwidacyjne Krośnieńskich Hut Szkła, Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego w Łapach, Monnari Trade czy Techmexu oraz układowe Odlewni Polskich i Pronox Technology. Zagrożonych upadłością spółek giełdowych jest jednak znacznie więcej.

Upadłości według regionów

województwo	liczba upadłości 2008	liczba upadłości 2009	zmiana
mazowieckie	91	118	29,7 %
śląskie	63	104	65,1 %
dolnośląskie	44	86	95,5 %
zachodniopomorskie	34	59	73,5 %
małopolskie	20	53	165,0 %
kujawsko-pomorskie	20	47	135,0 %
wielkopolskie	15	45	200,0 %
łódzkie	14	34	142,9 %
lubelskie	29	34	17,2 %
podkarpackie	18	30	66,7 %
warmińsko-mazurskie	24	23	- 4,2 %
lubuskie	7	20	185,7 %
pomorskie	12	18	50,0 %
świętokrzyskie	10	11	10,0 %
podlaskie	4	6	50,0 %
opolskie	6	3	- 50,0 %
ogółem	411	691	+ 68,1%

Co dalej?

Pogorszenie dyscypliny płatniczej odbiorców znajduje odzwierciedlenie w statystykach ubezpieczyciela należności Coface Poland. W 2009 roku Coface zanotował **63 proc. wzrost** wartości zgłoszeń przeterminowanych należności wynikających z umów ubezpieczenia, przekazanych do windykacji, w stosunku do roku ubiegłego. Skutkowało to znacznym wzrostem wartości wypłaconych odszkodowań.

Dane te potwierdzają, że przewlekła zwłoka odbiorcy w zapłacie lub jego niewypłacalność prawna stały się realnym problemem tysięcy polskich przedsiębiorstw. Z tego powodu utraciły one część swoich należności, bądź też otrzymały je z dużym opóźnieniem, co wpłynęło na kłopoty z płynnością i konieczność szukania dodatkowych źródeł finansowania.

Rok 2010? Wciąż duża liczba firm boryka się z problemami finansowymi, które mogą spowodować ich upadłość. Należy oczekiwać, iż przyszły rok nie spowoduje zmiany tendencji. Liczba upadłości będzie rosła pomimo spodziewanych lepszych wyników makroekonomicznych i z dużym prawdopodobieństwem przekroczy tysiąc. Balast zobowiązań narosłych w ciągu 2009 roku może obciążać wiele firm, które nie będą w stanie szybko odbudować swojej pozycji rynkowej, a przede wszystkim swej reputacji wśród wierzycieli. Spodziewamy się dalszych problemów w branży stalowej, szczególnie w pierwszej połowie roku. Kryzys może również bardziej dotknąć branżę budowlaną, a także szeroko rozumianą branżę spożywczą. Będzie to rok trudny, zwłaszcza dla firm o pogorszonej płynności finansowej. Wiele z nich będzie walczyło o przetrwanie.

Kontakt dla mediów: **Beata Padzik** ☎ (022) 465 00 12, beata.padzik@coface.pl

Informacje o Coface:

Coface należy do Natixis, którego kapitał własny na koniec czerwca 2009 r. wynosił 13,4 miliarda euro. Misją grupy Coface jest wspomaganie wymiany handlowej pomiędzy firmami z całego świata. W ramach czterech podstawowych grup usług, tj. ubezpieczenia należności, faktoringu, informacji gospodarczej i ratingów oraz zarządzania należnościami, Coface umożliwia klientom wybór pomiędzy pełnym lub częściowym outsourcingiem zarządzania transakcjami handlowymi oraz finansowanie i ochronę ich należności. Dzięki 7 000 pracowników Coface jest w stanie zapewnić 130 000 swoich klientów w 100 krajach usługi najwyższej jakości. Ponad 45 proc. z 500 największych światowych korporacji jest obecnie klientami Coface.

W Polsce Coface jest obecny od 1992 roku. Ubezpiecza należności krajowe i eksportowe, świadczy usługi faktoringowe, przygotowuje raporty handlowe o firmach z całego świata, dostarcza marketingowe bazy danych oraz prowadzi monitoring i windykację należności.

Więcej informacji o firmie oraz pozostałe komunikaty prasowe dostępne na www.coface.pl

---